

Skjøde til Mogens Frijs af 1661 nogen nærmere Angivelse af Udstrækningen af de Fiske-
rætterigheder, som ved samme overdroges, idet dog paa den anden Side saa meget synes
at fremgaa af dette Skjøde, at der med den i samme betegnede Løgegaard fulgte visse
særlige Rætterigheder med Hensyn til Fiskeri i Randers Fjord, — til hvilken, som det fremgaa
af Sagens Oplysninger, paa den Tid medregnedes den Del af den nuværende Gubenaas,
der ligger nedenfor Værum Bys, som det maa antages, ved Gubenaasens østlige Bred, ldt
nedenfor Frijsenvold Løgegaard, men et Stykke ovenfor de Indstævntes Eiendomme, be-
liggende Grunde og Eiendomme.

Med Hensyn til de iøvrigt i Sagen foreliggende Oplysninger bemærkes foreløbigt,
at det af disse fremgaa, at der fra gammel Tid og navnlig i meget lang Tid, forinden
nogen af de omhandlede Overdragelser fandt Sted, har været drevet et betydeligt Løge-
fiskeri i Randers Fjord og den nederste Del af Gubenaas ved Hjælp af dertil indrettede
faste Løgegaarde, paa hvilke følgerlig den almindelige Regel i D. L. 5—10—44, som for-
byder Anlæggelse af nye Løgegaarde, som kunne være de gamle Løgegaarde til Skade,
maatte blive anvendelig, samt at der til forskjellige Tider af Kongen er givet Forbuds-
bestemmelser dels mod Brugen af visse Fiskeredstaber eller Fiskemaader, som antoges at
fordrive Løgene, dels mod Brugen af visse større Garn, som tjente til at fange Lax med.
Navnlig findes Bestemmelser i saa Henseende, der maa antages endnu at staa ved Magt,
i et kongeligt aabent Mandat af 8. Marts 1664 — hvilket Mandat, der blev givet paa
Grundlag af en Indberetning fra en Kommission, der var nedsat i Anledning af, at
Seiladsen paa Randers Fjord led Skade ved, at nye Løgegaarde vare blevne anlagte og
ældre Løgegaarde byggede længere ud i Fjorden, end Vedkommende havde Ret til, tillige
indeholder Paabud om Borttagelse af, hvad der saaledes af Kommissionen var fundet ulov-
ligt anbragt, samt Forbud mod Anlægelsen af flere Løge- eller Fiskegaarde eller Udvidelse
af de bestaaende — samt i en Forordning af 18. Juli 1668, der med Tilføielse af en ny
Straffebestemmelse gjentager Forbudet i det anførte Mandat mod forskjellige skadelige Fiske-
maader. Endvidere ses det, at en Kommission, der i 1696 var bleven nedsat i Anledning
af et af Besidderen af Frijsenvold og Clausholm, Grev Hewentlou, og Besidderen af Grev-
skabet Frijsenborg med flere Godser, Grev Frijs, paa egne og øvrige Løgegaardsseieres
Begne derom indgivet Andragende, hvori klagedes over, at store Misbrug fandt Sted
med Løgefiskeriet i Randers Fjord, i sin ovenfor omtalte Forretning bl. a. gjort Indstilling
til Kongen om, at det under lignende Straf, som var foreskrevet i den ovenanførte For-
ordning af 1668, maatte forbydes at drage Vaad i Seildybet samt at bruge Slyndergarn
og Fiskeruser sammesteds fra det nørste af Fjorden og alt opad af samme — uden at
iøvrigt denne eller nogen anden af Kommissionens Indstillinger ses at have foranlediget
Udgivelsen af nogen yderligere kongelig Anordning.

At derhos særligt Gieren af Frijsenvold Løgegaard — som efter det Oplyste maa
antages alt den Gang at have eksisteret i Alders Tid, ligesom det ogsaa ses, at samme i
Matriklen af 1689 er bleven ansat til Fiskerihartkorn — ved det omhandlede Tidspunkt
og lang Tid forinden har været antaget berettiget til at modsætte sig ikke alene Anlæg-
gelsen af nye Løgegaarde paa den nedenfor samme beliggende Del af Gubenaas og Ran-
ders Fjord, men ogsaa, i alt Fald i et vist Omfang, Udøvelse sammesteds af Løgefiskeri
paa anden Maade, er bestyrket ved de Vidneforklaringer, der indeholdes i et af den
doværende Forvalter paa Frijsenvold den 22. Mai 1693 optaget Thingvidne, som af den
doværende Veier af Fiskerihuset sammesteds fremlagdes i den nys omtalte Kommission,
saavel som ogsaa ved Indholdet af selve Kommissionsforretningen, hvor den ommeldte Løge-
gaard betegnes, overensstemmende med den Angivelse, der indeholdes i det tidligere omtalte,
for Kommissionen fremlagte Notarialinstrument, som forbunden „med Midtstrømsfiskeri til
Udbyhvi“. At det derhos ogsaa i en senere Tid har været en faktisk stedfindende Opfat-
telse mellem dem, der vare bestjæftigede med Fiskeri paa Randers Fjord, at Gieren af
Frijsenvold Løgegaard var berettiget til at modsætte sig, at Andre, som ikke dertil havde
særlig Adkomst, i det egentlige Dyb i Fjorden brugte større Fiskeredstaber, som tjene til
at fange Lax med, bestyrkes ved flere af de neden for omtalte Forklaringer, som under et
af Citanten i 1880 optaget Thingvidne ere afgivne af forskjellige Personer, der tjente eller
tidligere havde tjent som Fiskerkarle paa Frijsenvold Fiskegaard.

Men om det end efter det anførte ikke er nantageligt, at der tillommer Citanten
som Eier af den omhandlede Løgegaard en Ret til i et vist Omfang — hvis nøiagtige
Udgrænsning det imidlertid, efter hvad nedenfor skal bemærkes, bliver usikkert at komme
nærmere ind paa — at modsætte sig, at Andre, der ikke hertil have en særlig Adkomst,
drive Løgefiskeri i den nedenfor samme beliggende Del af Gubenaas og Randers Fjord,